

Det mislykkede tyrkiske kup og amerikanske atomvåben

20. juli 2016 – I løbet af de seneste par dage har der været en bølge af bekymring over sikkerheden for lageret af B61-3/4-atombomber, som USA har i depot på Incirlik-flyvebasen i Tyrkiet. Den kendsgerning, at den tyrkiske kommandør for flyvebasen var blandt de højtplacerede militære officerer, der blev varetægtsfængslet tidligere på ugen, har øget bekymringen for tilstanden af disse våben, der estimeres til et antal på så mange som 90. USA har haft atombomber dér siden 1950'erne, da USA's Ingeniørkorps oprindeligt byggede faciliteten. I tiden efter den Kolde Krig var der krav om deres fjernelse, især fra general James Jones i 2005, da han var chef for NATO. Andre siger, nej, de skal blive dér pga. Ruslands gen-opkomst. Nu drejer spørgsmålet sig om Tyrkiets stabilitet. Et problem omkring argumentet for, at bomberne skal blive, er, at der ikke findes noget fly i Tyrkiet, der er i stand til at kaste bomberne, hvilket betyder, at man ville blive nødsaget til at bringe specialfly, der kan monteres med og kaste bomberne, samt uddannet personel, ind til at kaste dem, ifald man beslutter at bruge dem. Dette rejser yderligere spørgsmål til, hvorfor de stadig er der.

Jeffrey Lewis, direktør for Det Østasiatiske Program for Ikke-spredning, for James Martin-centret for Studier af Ikke-spredning ved Middlebury Institut for Internationale Studier i Monterey, skriver i en artikel i *Foreign Policy*, at kupmagere i lande, hvor der tidligere har været militærkup, ikke har haft atomvåben højt placeret på deres liste over prioriteter.

»Skulle en fjendtlig junta tage magten over et land, hvor der er stationeret amerikanske atomvåben, kunne tingene gå hen og blive mere farligt«, skriver Lewis. Forsigtighedsreglerne på amerikanske baser, hvor atomvåben er oplagret, er fornuftige, fortsætter Lewis, men »de er baseret på en række antagelser

om, at landet er stabilt og venligtsindet. Synet af Incirlik-basens kommandør, der kommanderes i gåsegang fra basen, er foruroligende præcist, fordi dette underminerer sådanne antagelser.«

I betragtning af risikoen for yderligere kaos i Tyrkiet, tilrådede pensionerede DIA-officer, oberst Patrick Lang, på sin blog her til morgen, at bomberne blev fjernet fra Tyrkiet så hurtigt som muligt. »Tænk på den potentielle afpresning, der ligger i at være i besiddelse af et eller flere af disse våben, i hænderne på vore fjender«, advarede han.

Foto: Den øverstbefalende over Incirlik Flyvebasen, Bakir Ercan Van, var blandt de seks tusinde ansatte i militæret og retsvæsenet, der blev arresteret i hele Tyrkiet, mistænkt for at være involveret i det mislykkede kupforsøg, iflg. tyrkiske nyhedsmedier i søndags.